

Tien jaar Stichting Alde Fryske Tsjerken

Op 29 september 1970 werd onze stichting opgericht en we bestaan dus nu tien jaar. Dit feest willen we op een passende wijze vieren met onze donateurs. Iedere donateur heeft reeds een kalender ontvangen met afbeeldingen van schilderijen van onze kerken. U ontvangt hierbij een publikatie die een rijk geïllustreerd overzicht geeft van al onze bezittingen. Op dinsdag 3 juni vindt een bijzondere donateursvergadering plaats en op 13 september een speciale lustrumkursie naar Amsterdam.

Het hoogtepunt van de viering ligt in het begin van oktober. Op vrijdag 3 oktober vindt de opening plaats van de kerk in Zweins, terwijl daarna een feestavond wordt gehouden in onze kerk te Boksum. Daar zullen de friese kunstenaars Douwe Tamminga, Roel Slofstra en Gerrit Stulp optreden. De eerste draagt gedichten voor over friese kerken, die hij verzamelde in een boek, dat voor alle donateurs verkrijgbaar is. Slofstra en Stulp laten muziek horen van de plaat die ter gelegenheid van ons lustrum verschijnt. Tenslotte houden we op zaterdag 4 oktober een studiedag in en rond Franeker over het gebruik van onze dorpskerken. Bijna alle activiteiten zijn voor donateurs toegankelijk. U vindt hierover in deze publikatie meer gegevens.

Donateursbijeenkomst

Op dinsdag 3 juni wordt er een donateursbijeenkomst gehouden in het Oranjehotel te Leeuwarden, aanvang 20.00 uur.

Programma

1. Opening door de voorzitter met een overzicht van de werkzaamheden van de Stichting.
2. Gelegenheid tot gesprek over ons werk.
3. Lezing van U. Zwaga: met kleuren-dia's over: *De kerken en andere bezittingen van onze Stichting.*
4. Rondvraag.

Deze bijeenkomst is voor een ieder vrij toegankelijk.

Ulbe Zwaga

Amsterdam, Oude kerk

Jubileum-ekskursie

Op zaterdag 13 september wordt er voor de donateurs een aparte jubileumkerkentocht georganiseerd en wel naar de stad Amsterdam. We hopen daar een bezoek te brengen aan de Oude Kerk, de Nieuwe Kerk en de schuilkerk Onze Lieve Heer op Zolder. De eerste beide kerken zijn gerestaureerd en vormen een boeiend geheel van architectuur en meubilair uit de verschillende perioden. De reis wordt gemaakt per bus. We vertrekken om 8.00 uur uit Dokkum, Kollum, Leeuwarden, Heerenveen en Sneek en hopen 's avonds omstreeks 20.00 uur terug te zijn. De kosten bedragen f 20,— en kunnen in de bus worden voldaan. In Amsterdam zal naast het bezoek aan de kerken ook ruimte zijn voor enige vrije rondwandelingen. Men moet zelf een lunchpakket meenemen of in een restaurant gaan eten. Opgave via bijgaand formulier. Zoals gebruikelijk zal voor deskundige uitleg worden gezorgd. Wegens noodzakelijke voorbereidingen is opgave voor 1 juli dringend noodzakelijk. Degenen die zich tijdig opgeven krijgen begin september bericht waar zij kunnen instappen.

Opening kerk te Zweins

Op vrijdag 3 oktober zal Mr. R. Hotke, directeur-generaal voor kulturele zaken van het ministerie voor Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, de pas gerestaureerde kerk te Zweins openen. Mr. Hotke was vroeger hoofddirecteur van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg en is steeds nauw bij het wel en wee van onze stichting betrokken geweest. Wij zijn bijzonder verheugd dat hij als de hoogste ambtenaar in Nederland inzake de zorg voor onze monumenten bereid is naar Zweins te komen. Gezien de geringe plaatsruimte in de kerk is deze opening alleen voor genodigden bestemd, waarbij vooral royaal plaats zal worden ingeruimd voor de inwoners van dit dorp.

Feestavond in Boksum

Op vrijdag 3 oktober hopen we op feestelijke wijze het lustrum te vieren in onze kerk te Boksum. Deze kerk is één der grootsten die wij in ons bezit hebben en heeft een zeer rijke inrichting, met herenbanken, koperen kronen, gedenkbord, preekstoel, fraai orgelfront etc. Op deze avond zal Douwe Tamminga gedichten voordragen over friese kerken en zal Roel Slofstra ballades zingen over het leven in de oude kerken, vroeger en nu. Daarnaast bespeelt Gerrit Stulp het orgel en musiceert de bekende friese kopergroep Spektrum. Enkele korte toespraken zullen op deze wijze door veel muziek omlijst worden. De avond is gratis toegankelijk voor onze donateurs en andere belangstellenden, maar we willen wel graag weten op hoeveel mensen we ongeveer kunnen rekenen en derhalve graag op de bijgaande kaart opgeven, als u van plan bent te komen. De koffie met koek zal klaar staan!

Interieur van de kerk te Boksum

Onze stichting en de friese taal

De Stichting Alde Fryske Tsjerken werkt in Friesland en deze provincie is tweetalig. Wij kunnen daar niet om heen en willen dat ook niet, zoals reeds duidelijk in onze naam tot uitdrukking komt. De kerken die wij beheren staan in dorpen waar bijna iedereen zich van de friese taal bedient. Wij achten de friese taal dan ook zeer belangrijk cultureel erfgoed van onze provincie. Meer dan eens wordt ons door friezen het verwijt gemaakt dat onze publikaties in de nederlandse taal gesteld zijn. Velen zouden ze liever in het fries willen hebben. Bewust hebben we echter voor het nederlands gekozen, omdat van onze 6200 donateurs vele buiten de provincie wonen en toch ook velen in Friesland het fries niet zodanig beheersen dat ze de pittige publikaties over kerken en alles wat er bij hoort gemakkelijk kunnen lezen. Anders gezegd: om ons werk voor Friesland goed te kunnen doen, hebben we veel donateurs nodig en om die te krijgen moeten we de nederlandse taal gebruiken. Toch voelen we ons als stichting heel nauw met de friese kultuur verbonden en daarvan is de taal het belangrijkste facet. Daarom verschijnt er bij dit lustrum een boek met stukken proza en poëzie in de friese taal over onze kerken en een langspeelplaat met friese ballades, ook over de kerken. Iedere donateur kan deze tegen kostprijs bestellen.

In slach om 'e tsjerke, troch D. A. Tamminga

Hieltiten wer hawwe de tsjerken en tuorren yn it fryske lânskip dichters en skriuwers inspirearre. Pieter Jelles Troelstra skreau oer de Stiensker toer:

*De libb'nen libje en stribje om him yn 't rûn,
De deaden sinke rûn him yn 'e grûn;
Hy bliuwt en stiet dêr stom yn har formidden,
In grize pryster, foar har rêst to bidden.*

Inne de Jong over de Nijmarder toer:

*Wat riistû mânsk en machtich út dyn beammen,
âlde massive Nijemarder toer;
dyn dûnkere eagen skôgje oant de seamen
Gaasterlâns bosk en bou en greiden oer.*

Eeltsje Boates Folkertsma oer de Ferwerter toer:

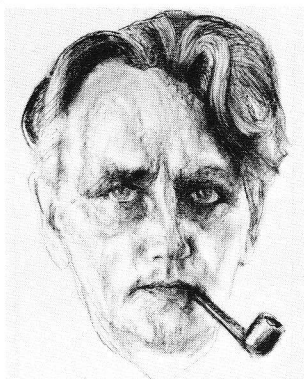
*Sjoch ús toer dêr stean, sterk en swier tsjin it Noarden, heech boppe alle dingen.
In stoere hoeder is er, weitsjend oer syn folk en bern, en ek foar syn deaden hat er
in stee, dêr't hja rêste meie ûnder it gerûs fan de winen.*

Douwe Annes Tamminga oer de Minnertsgeaster toer:

*De wolken jeie al. Heech om 'e toer
kringje de roeken, ivige nomaden-
Earne yn 'e kym brekt de wyn
de lette barrikaden midstwa. De hjerst komt oer.*

Douwe Tamminga hat ús fryske literatuur troch west en in seleksje makke fan 32 prozastikken en gedichten. Dizze sille nou forskine yn in moai útfierd boekje, hweryn't neist elk gedicht in foto stiet fan de toer dêr't it om giet. Men sjocht dan direkt de toer dy't besongen wurdt.

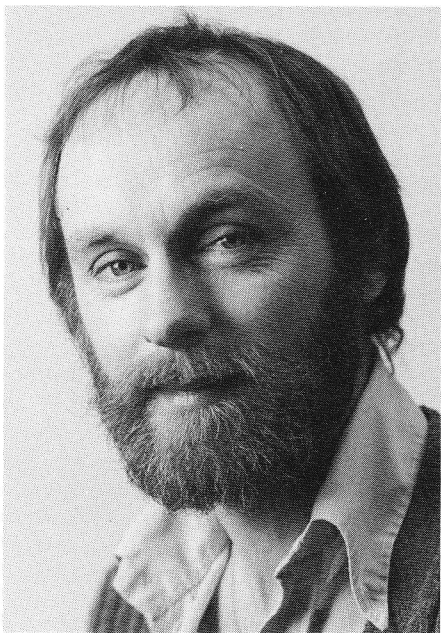
It boekje kostet ús stipers f 10,— en kin besteld wurde op bygeande kaart. It wurdt jim tastjurd yn oktober, hwant op de feestjoun yn Boksum sil it earste eksimplaer útrikt wurde.

D. A. Tamminga
(foto naar tekenaar Paul
Citroen in het F.L.M.D.)

Freegje de kaei by de koster, troch Roel Slofstra en Gerrit Stulp

By gelegenheit fan ús feest sil der in bysûndere grammofoanplacet yn Fryslân forskine. De bekende fryske troubadour Roel Slofstra sjongt ballades oer de âlde fryske tsjerken, harren bisten troch de iuwen hinne en de minsken yn de doarpen, dy't libje rounom en yn de tsjerken. Meislepend is de muzyk fan dizze talintfolle sjonger mei syn gitaer, boeiend binne de teksten fan Sybe Krol en Jan Slofstra. It sjongen wurdt ôfwiksele troch muzyk fan ús oargels yn Blessum (17de ieu) en Britswert (19e ieu), dy't bispile wurde troch Gerrit Stulp. Us stipers kinne dizze LP bistelle foar f 16,50. Hy sil nei 3 oktober yn de muzykannel f 19,50 kostje. De stipers dy't de plaet bistelle krije him nei 3 oktober tastjûrd.

Roel Slofstra en Gerrit Stulp

Het gebruik van onze dorpskerken

Ter gelegenheid van zijn tienjarig bestaan organiseert de Stichting Alde Fryske Tsjerken een studiedag in samenwerking met:
Instituut voor Liturgiewetenschap in Groningen
Prof. Dr. G. van der Leeuwstichting te Amsterdam
Afd. Friesland van de Vereniging van Kerkvoogdijen
Foriening Lytse Doarpen.

De studiedag wordt gehouden te Franeker in de Koornbeurs en in een aantal dorpskerken rond Franeker. De algemene leiding is in handen van Mr. S. J. Hartkamp, vice-voorzitter van de Stichting Alde Fryske Tsjerken.

Programma

- 9.30-10.15: koffiedrinken, gelegenheid tot het bekijken van een fototentoonstelling over hetzelfde onderwerp, bijpraten met oude en nieuwe kennissen.
- 10.15-12.00: Vier mensen vertellen een kort verhaal over het gebruik van hun kerk:
J. Koster: De kerk van Blessum als ontmoetingsruimte.
H. van der Meer: Muziek maken met klassen van de P.A. te Sneek in de kerk van Britswerd.
Ds. H. G. Roozendal: Het liturgische gebruik van enkele dorpskerken (Waaksens, Lollum, Hichtum en Burgwerd).
U. Zwaga: Tentoonstellingen in dorpskerken (Katlijk, Augsbuurt, Britswerd).
Tenslotte zal E. Faber nog enige opmerkingen maken over de financiële aspecten van het gebruik.
Ter afronding van het informatieve deel houden twee mensen nog een iets langer verhaal:
H. Blankensteyn Liturgisch en cultureel kerkgebruik
Dr. R. Steensma Praktische mogelijkheden en belemmeringen

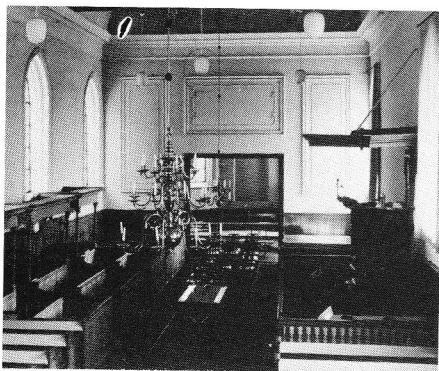

Nieuwjaarsbijeenkomst in de kerk te Blessum (foto Walta)

Interieur van de kerk te Schalsum

- 12.00-13.00: Lunchpauze en, voor wie dat wil, de gelegenheid om de Martinikerk van Franeker te bekijken.
- 13.00-13.30: vertrek naar de dorpskerken per auto of bus.
- 13.30-14.45: discussies in dorpskerken
Schalsum: Muziek in de kerk (leiding Dr. A. C. Honders)
Tzum: Liturgisch gebruik (leiding ds. H. G. Roozendal)
Winsum: Ontmoetingsruimte/Tentoonstellingen (leiding: Mr. H. W. Kuipers)
Jorwerd: Praktische mogelijkheden (leiding: Mr. B. W. van Haersma Buma)
 Daarnaast staan ook de kerken te *Zweins* (pas gerestaureerd) en *Lions* (centrum in een klein dorp) open voor bezoekers.
- 15.30-16.30: Samenvatting van de discussies in de Koornbeurs te Franeker.

Interieur van de kerk te Tzum voor en na de restauratie.

De kerk te Jorwerd

De kerk te Winsum

Tentoonstelling in de kerk te Britswerd (foto Obbema)

in enveloppe
verzenden

Stichting Alde Fryske Tsjerken
Schoenmakersperk 2
8911 EM Leeuwarden

Praktische gegevens

De kosten bedragen f 15,— per deelnemer. Koffie, lunch en andere konsumpties komen voor eigen rekening. Voor het vervoer naar de kerken staan bussen gereed en het gebruik van deze bussen is gratis. Kosten kunnen ter plaatse worden voldaan. Men is vrij in zijn keuze wat de discussiegroepen betreft en men kan van de ene naar de andere kerk gaan, maar om enig idee te hebben waar 's middags vooral de interesse naar uit zal gaan, verzoeken wij u om op uw aanmeldingsformulier uw eerste en tweede voorkeur voor de discussie-onderwerpen te vermelden.

Gezien de ruimte in de kerken en in De Koornbeurs zullen maximaal 250 deelnemers kunnen worden ingeschreven. Indien u zich te laat hebt opgegeven en niet meer kunt meedoen, zullen we u dat tijdig berichten. Degene die nu alvast een lunch wil bestellen in de Koornbeurs kan dat doen via de opgavestroom. Men kan uiteraard ook elders in Franeker gaan lunchen.

Ondergetekende:

naam:

adres:

geeft zich op voor de studiedag te Franeker en komt met personen.

De voorkeur voor de discussiegroepen is:

1:

2:

Er zal naar gestreefd worden dat een ieder die zich voor 1 juni opgeeft ook kan deelnemen.

Hij/zij bestelt een lunch in de Koornbeurs voor personen à f 10,—.

Handtekening: